

Descobrint la importància de les Hortes de Santa Eugènia

ITINERARI DE LES HORTES DE SANTA EUGÈNIA

Finançat per
la Unió Europea
NextGenerationEU

SECRETARIA DE ESTADO
DE TURISMO

Pla de Recuperació,
Transformació
i Resiliència

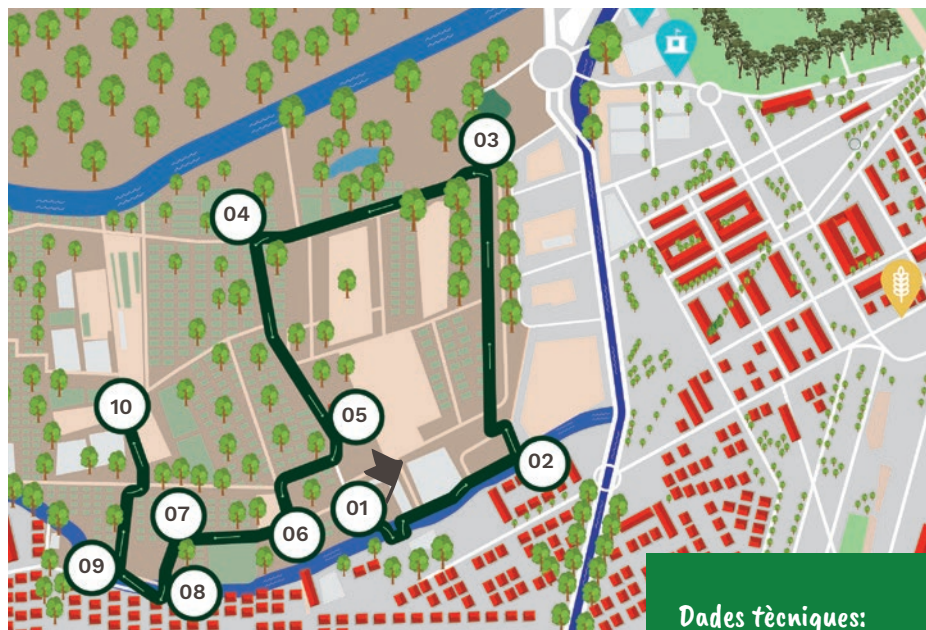
Next Generation
Catalunya

Generalitat
de Catalunya

Projecte finançat pel Pla de recuperació, transformació i resiliència – Finançat per la Unió Europea – NextGenerationEU.

Descobrint la importància de les Hortes de Santa Eugènia

**Els números del mapa corresponen a punts d'interés turístic*

Us convidem a embarcar-vos en una aventura única de descobriment a través de les Hortes de Santa Eugènia de Girona, guiats pel carismàtic Merdisser. Aquest itinerari meticulosament dissenyat us conduirà per indrets encantats, que revelen la riquesa de la natura i la història d'aquesta zona. Cada pas serà una oportunitat per connectar amb la bellesa que ofereixen les Hortes, i amb les anècdotes del Merdisser, la vostra experiència es convertirà en una jornada inoblidable. Estem emocionats de compartir aquest viatge amb vosaltres i confiem que gaudireu plenament d'aquest recorregut de descobriment.

Benvinguts a les Hortes de Santa Eugènia!

Dades tècniques:

Dificultat

· Baixa

Distància

· 3 km

Temps aproximat

· 1 h

Desnivell

· 0m+ 4m-

Presentació

Encantat de saludar-vos! Sabeu qui soc? El meu nom és Merdisser i soc un capgròs molt popular de la ciutat de Girona!

Us vull explicar la importància de la presència de les Hortes de Santa Eugènia i tot el que implica tenir aquesta meravella de la natura, tan a prop de la ciutat de Girona.

Em voleu acompanyar per descobrir les Hortes de Santa Eugènia i ajudar-me a garantir els conreus per tenir aliments durant tot l'any?

Activitat 1

El primer pas és l'energia, som-hi!

Ens trobem davant d'un autèntic engranatge de l'antiga fàbrica de filats de cotó, La Marfà, documentada a partir de l'any 1819. Va ser la primera fàbrica tèxtil instal·lada a Girona i rodalies. Aquest engranatge girava amb el pas de l'aigua i produïa l'energia que la fàbrica necessitava per funcionar.

Voleu conèixer més coses sobre la Marfà? Podeu escanejar aquest codi QR i descobrir fotografies històriques d'aquella època: <https://web.girona.cat/lamarfa/historia>

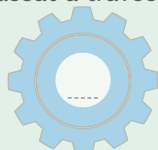
L'energia hidroelèctrica és una font d'energia **renovable** ja que utilitza el cicle natural de l'aigua, i és una de les formes més grans i antigues de generació d'electricitat en el món. A més, és una font neta d'energia, ja que no produeix emissions contaminants durant la generació d'electricitat.

Em podeu ajudar a fer passar l'aigua per dins de l'engranatge per començar a produir aquesta energia?

Sabríeu dir per quants engranatges petits ha circulat l'aigua fins a arribar al centre?

Resposta. L'aigua ha passat a través de

engranatges.

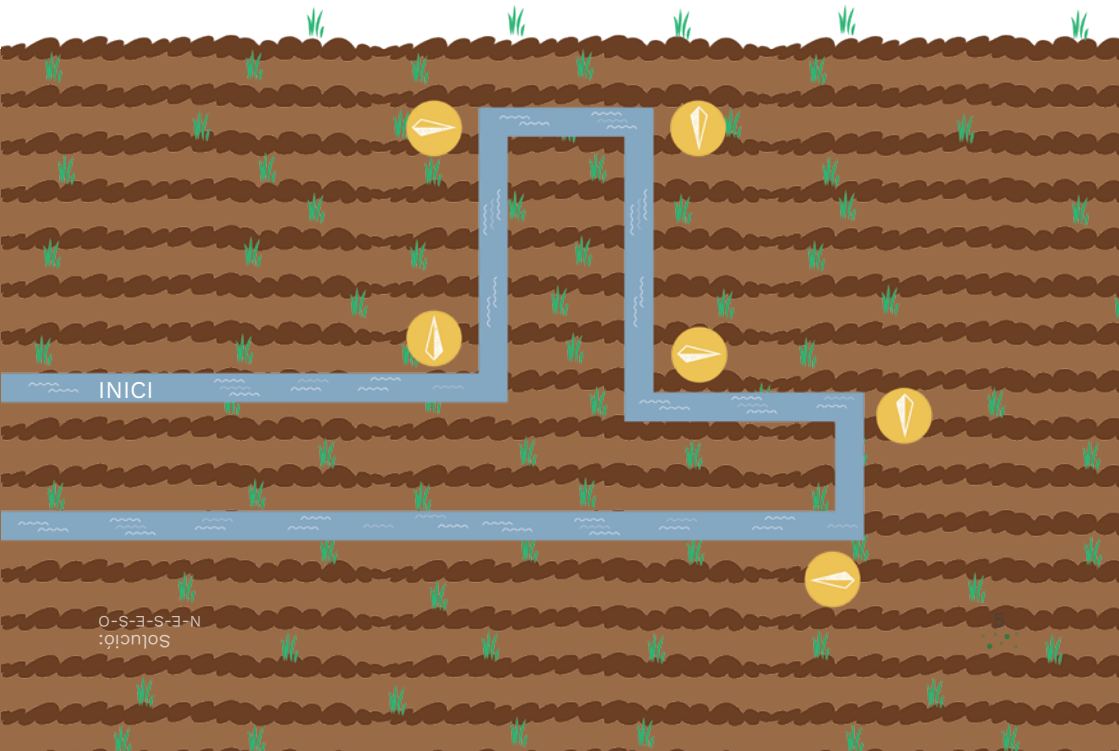
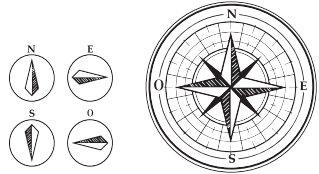
Activitat 2

Els punts cardinals i la séquia

La séquia Monar és molt important ja que ens ajuda amb el regadiu per poder portar l'aigua als conreus que volem fer créixer. Coneixeu els punts cardinals? Nord, sud, est i oest!

A continuació veureu un dibuix de la séquia Monar que farà un recorregut amb 6 canvis de direcció, si va cap a la dreta posarem una E d'est; si va cap a dalt, una N de nord; si va cap a l'esquerra o cap avall, què fiquem? Us deixem pensar-ho!

Anoteu la inicial del punt cardinal corresponent per cada canvi de direcció que hi hagi en el curs de la séquia Monar:

Solució:
N-E-S-E-S-O

Activitat 3

Descobrim la fauna de les Hortes

Conec tots els animals que habiten a les Hortes i moltes vegades els veig córrer, jugar i menjar. Procuo no molestar-los perquè alguns són petits i s'espanten amb facilitat, però segur que si observeu pacientment en veureu algun.

Em podeu ajudar a respondre aquestes preguntes? He vist tants animals que ja no recordo les característiques de cadascun! Marqueu la resposta correcta:

Fauna

1. Quin animal de les Hortes és famós per saltar sense parar, tenir unes dents molt grosses i menjar herba?

- a) El lleó
- b) El conill
- c) La llúdriga

2. Quin animal és de color verd i gaudeix de l'aigua estancada de les Hortes?

- a) La serp
- b) La salamandra
- c) El gripau

3. Quin animal petit i de cua llarga s'amaga a les Hortes?

- a) La gallina
- b) La cabra
- c) El ratolí de bosc

Activitat 4

Descobrim la flora de les Hortes

A més de conèixer tota la fauna també conec les diverses varietats de plantes o de flora que hi ha a les Hortes i, de fet, en tinc moltes de plantades al meu hort. A continuació us deixo una llista de 5 elements, dos són flora arbustiva, tres són flors i una és un arbre fruïter!

Sabríeu relacionar els noms de la vegetació amb el dibuix?

Flora

1 • **Saules** (*Salix alba*)

2 • **Figueres** (*Ficus carica*)

3 • **Fumària de flor petita** (*Fumaria parviflora*)

4 • **Lletsons** (*Sonchus arvensis*)

5 • **Pans de cucut** (*Oxalis sp.*)

A)

B)

D)

C)

E)

Els saules sempre han caracteritzat el paisatge de les Hortes. L'ombra ajuda a fer baixar les temperatures i de la poda se'n treien vares que s'utilitzaven per senyalitzar les fites entre parcel·les.

Activitat 5

I si fóssiu un hortolà/ana... ?

Ens trobem ubicats a Can Po Vell, una antiga casa d'hortolans, situada al mig de les Hortes, que ara està rehabilitada i és la seu de l'Escola Taller Municipal, on es formen professionals de la construcció i de la jardineria. A més a més, aquestes instal·lacions també serveixen com a despatx i espai d'atenció setmanal de l'Associació dels Usuaris de les Hortes. Si algun dia voleu cuidar alguna parcel·la, ja sabeu on anar a preguntar! Avui m'agradaria que fóssiu hortolans i hortolanes i que deixéssiu volar la vostra imaginació reflexionant sobre les següents preguntes:

1. Encercleu: Si fóssiu un hortolà o una hortolana, quin conreu us agradaria més cuidar?

2. Marqueu: Què preferiríeu aprendre, l'ofici de la jardineria o l'ofici de la construcció?

CONSTRUCCIÓ

JARDINERIA

3. Descriviu: Com creieu que seria un dia sencer a les Hortes? Quines activitats o tallers voldríeu fer, quines normes seguiríeu i com us comportaríeu? Ho podeu explicar aquí?

Activitat 6

Els mots dels conreus típics

Ens trobem al mig de les Hortes de Santa Eugènia i podem observar que cada tros de terra està delimitat i té conreus diferents. Les porcions de terreny que es poden conrear són de mides variades, en trobem de grosses i de molt petites. Aquestes porcions s'anomenen parcel·les. Així doncs, per fer una bona amanida amb els vostres ingredients preferits, ja sabeu què heu de fer!

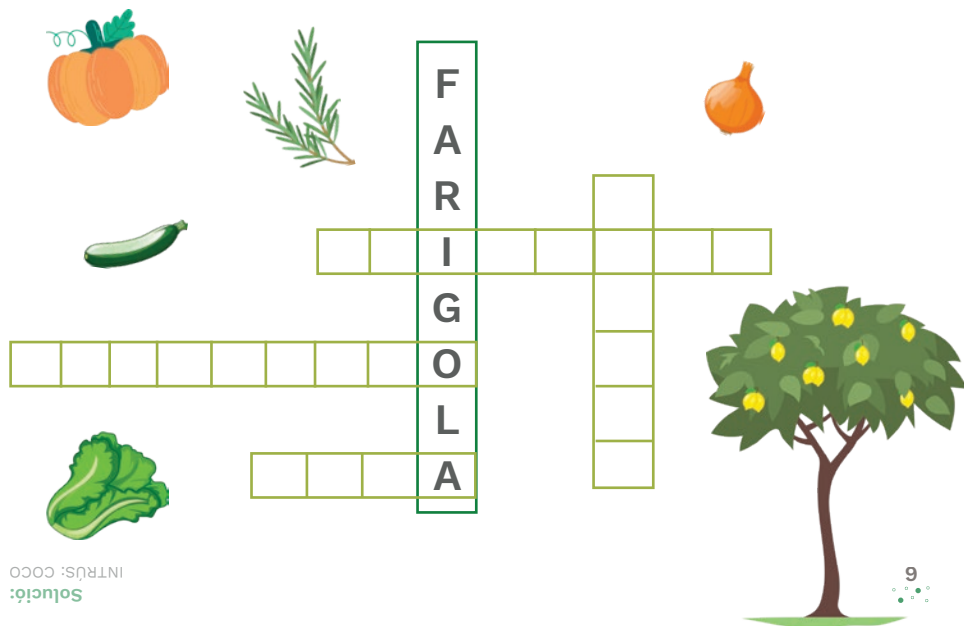

L'agricultura regenerativa és la que utilitza tècniques per reconstruir la matèria orgànica i la biodiversitat del sòl, per tal de revertir els efectes generats per l'escalfament global.

Les plantes s'han de regar, cuidar i protegir del fred o el vent, perquè ens donin els aliments de la millor qualitat.

Coneixeu el nom d'alguns dels conreus que podem trobar plantats a les Hortes? Feu els següents mots encreuats per descobrir-los però vigileu perquè hi ha un intrús!

CARABASSÓ | FARIGOLA | LLIMONER | ENCIAM | CEBA | COCO

Solució:
INTRÚS: COCO

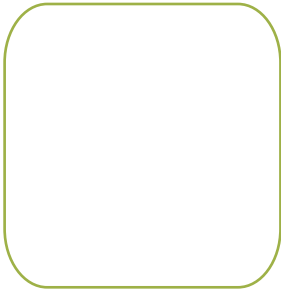
Activitat 7

Els recursos de la natura de les Hortes

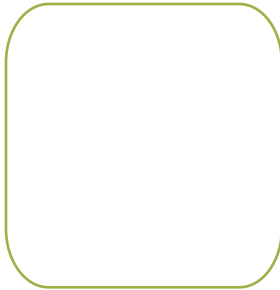
Sense bolígraf o llapis, la natura és la nostra font d'escriptura. Fulles, sorra, aigua, terra i flors esdevenen eines. Les flors ens donen color, l'aigua i la terra esdevenen tinta i paper... Cada element és un pinzell preparat per a la creació i transforma la natura en una font de recursos.

Podeu provar d'escriure la paraula TER amb aquests recursos? Cada quadre és per a una lletra diferent. Deixeu que floreixi la vostra creativitat!

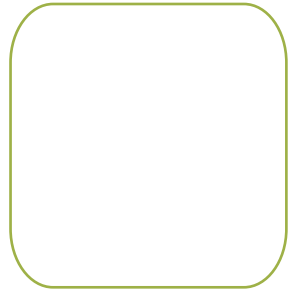
T

E

R

Activitat 8

Les Hortes ens ajuden a respirar!

Ens trobem ben a prop del municipi de Salt, encara a la ciutat de Girona i a l'entrada de les Hortes de Santa Eugènia, veieu que a prop tenim el camp? Hem de ser conscients que tenir aquest nucli de cultiu tan a prop de la ciutat és una sort i s'ha de conservar. No tothom té la sort de, en tan sols unes passes, endinsar-se en unes Hortes i en un entorn natural dins de la mateixa ciutat.

Jo sempre utilitzava una paraula per referir-me a les hortes de la ciutat de Girona, però se m'ha oblidat; podeu desxifrar la paraula mitjançant aquest abecedari en símbols?

A	B	C	D	E	F	G	H	I
☆	✿	☯	☾	☰	♀	☾	⊕	•
J	K	L	M	N	O	P	Q	R
✱	✱	☯	♡	♥	◯	💧	☀	↻
S	T	U	V	W	X	Y	Z	
⚡	↑	😊	♂	≈	+	°	🎅	➤

?!

Les Hortes de Santa Eugènia són els _ _ _ _ _ de la ciutat perquè ens ajuden a respirar i gaudir del medi natural, al costat del medi urbà. Per això les hem de protegir!

Activitat 9

Un poema per a al pont i una promesa per a la natura

Coneixeu el pont de l' Amor? Jo hi passo cada dia per accedir a les Hortes i és un dels ponts més antics de la ciutat de Girona. El pont passa per sobre de la séquia i m'he inventat un poema per recitar plegats i entendre el valor de les Hortes i l'estima que els hem de tenir!

El voleu recitar tots junts en veu alta? Diu així:

Creuem el pont de l'Amor, un viatge ple de colors,
les Hortes, lloc màgic, on creixen moltes flors.
Amb respecte i atenció, com tresor a protegir,
cuidem-les amb amor, i les veurem florir.

Activitat 10

Els conreus típics de les Hortes

He dividit en síl·labes algunes de les verdures que es poden trobar a les Hortes i les he separat de la seva planta! Podeu ordenar les síl·labes i escriure el nom sota la planta corresponent? Així m'ajudareu a classificar els conreus d'aquest any, una tasca ben important per conèixer el que s'ha plantat i la producció que hi ha hagut.

Coneixeu la patata i el tomàquet però... i la patatera o la tomaquera? Relacioneu el fruit amb la seva planta i trobeu l'ordre correcte de les síl·labes!

pe | te | bro | ra

fe | car | ra | xo

ra | que | ma | to

ta | te | ra | pa

Activitat 11

Descàrrega del diploma oficial de l'itinerari

Moltes gràcies per ajudar-me amb la cura de les Hortes i els conreus, i per completar l'itinerari tenint cura de la natura (especialment la Xarxa Natura 2000) amb una gestió responsable dels residus.

He gaudit molt explicant-vos tot el que heu de saber sobre les Hortes de Santa Eugènia, els seus espais naturals i cultius, i també veient el vostre nivell de compromís amb una tasca tan sacrificada com la de cuidar la terra.

És l'hora de rebre el vostre merescut DIPLOMA D'AJUDANT OFICIAL DEL MERDISSEER, si escanegeu el codi QR el podreu descarregar i posar-hi el vostre nom.

I recordeu que el podeu tenir per sempre en digital i no cal que l'imprimiu! (Així també estalviem paper.)

DIPLOMA

ITINERARI DE DESCOBERTA DE
LES HORTES DE SANTA EUGÈNIA

Ajudant oficial del Merdisser:

El Capgrós: Merdisser

Projecte finançat pel Pla de recuperació, transformació i resiliència – Finançat per la Unió Europea – NextGenerationEU.
Finançat per:

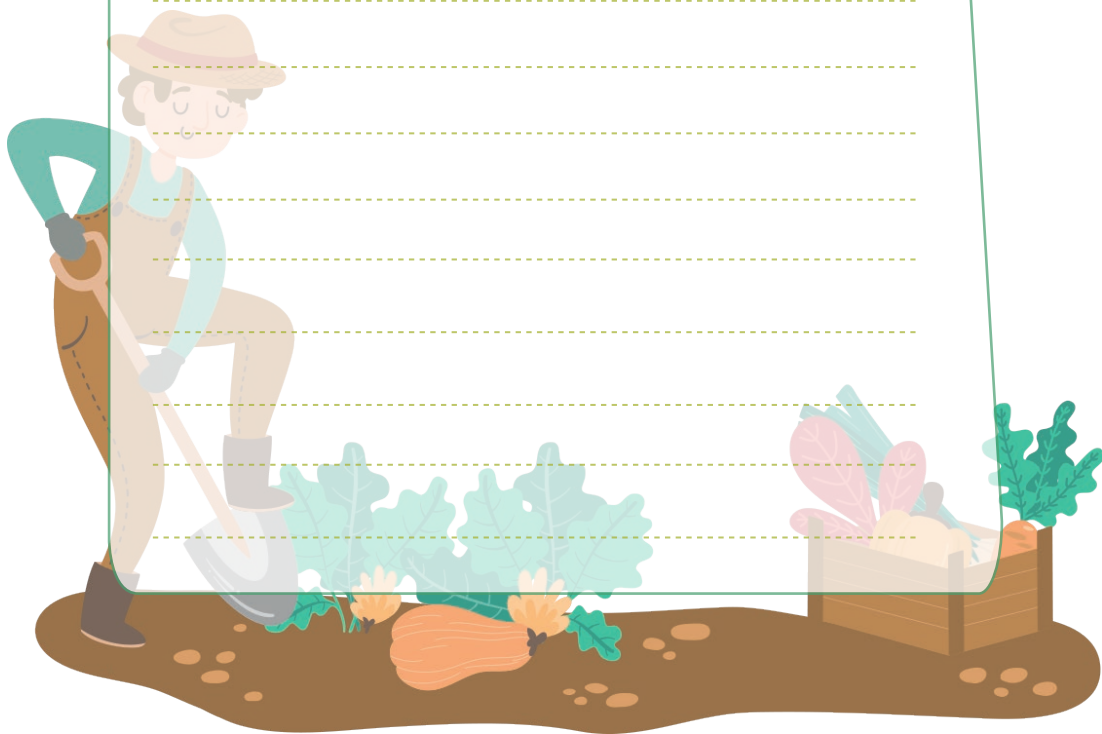

Notes d'explorador / a

Notes d'explorador / a

?!

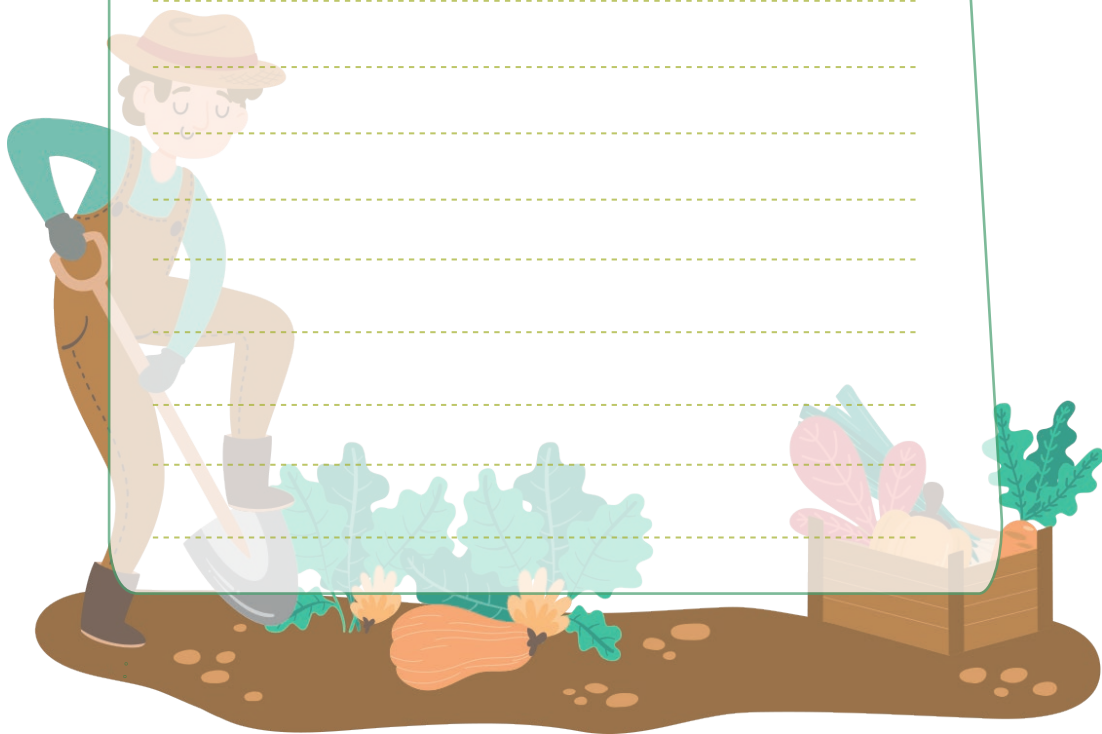
Notes d'explorador / a

?!

Notes d'explorador / a

?!

Menja't Girona